



КРИМ ЛИШАЄТЬСЯ У СКЛАДІ УКРАЇНИ

Симферопіль. — Тут у середу, 6-го травня, на засіданні сесії Верховної Ради Криму депутати розглянули два проекти конституції Криму. У першій статті давнішого варіанту записано, що Республіка Крим здійснює на своїй території всі повноваження, за винятком тих, які вона добровільно делегує Україні. У новому варіанті відсутня будь-яка згадка про Україну, крім того, конституційна комісія навіть не розглядала цей варіант. Багато депутатів запитували один одного, хто автор цього варіанту проекту конституції, який ставить під сумнів перебування Криму у складі України.

Після двогодинних дискусій навколо першого варіанту проекту і внесення змін, депутати більшістю голосів ухвалили конституцію Республіки Крим, третя стаття якої проголошує, що Крим лишається у складі України. Депутати Верховної Ради Криму також ухвалили звернення до Президента України Леоніда Кравчука та голови Верховної Ради України Івана Плюща з пропозицією якнайшвидше укласти двосторонній договір між Україною і Кримом.

Напередодні російська преса зчинила багато галасу про вихід Криму з України і ці повідомлення підхопила західна преса.

УКРАЇНСЬКА ГРИВНЯ БУДЕ ЛИШЕ В НАСТУПНОМУ РОЦІ

Київ (УНІАР). — Тут 6-го травня в Кабінеті Міністрів України відбулася пресо-конференція міністра фінансів України Григорія П'ятченка, в якій взяв участь радник Президента України з фінансових питань професор Богдан Гаврилишин з Швейцарії. Міністер фінансів України заявив, що власна українська валюта, гривня, буде введена не раніше, як наприкінці цього року, або на початку 1993 року, та й то під умовою, що до того часу Україна спроможеться змінити систему банківських розрахунків, стабілізувати фінансові показники в економіці і створити стабілізаційний фонд для введення гривні. Дефіцит державного бюджету на 1992 рік перебільшається на 30 млрд. карбованців, що становить два відсотки валової національної продукції України. Міністер

тер вважає, що Україна зможе знайти готівку для виплати населенню заробітної платні та пенсій.

Проф. Б. Гаврилишин розповів про кредити, які отримає Україна від інших держав. Від Канади вже отримано 50 міль. дол., найближчим часом обіцяють надати кредити Італія, Еспанія та Франція. Якщо Міжнародний валютний фонд (МВФ) визнає фінансові показники України вірними, то також дасть кредит на суму понад один міль. дол. для створення стабілізаційного фонду української валюти.

Щодо активів колишнього СССР, міністер фінансів України зауважив, що Україна отримала лише борги і не отримала ані жодних активів, ані грошей від Зовнішньоекономічного банку колишнього СССР.

На листах із ЗСА треба виразно писати „Україна“

Джерзі Сіті, Н. Дж. — Згідно з листом Кеннета МекФеддена, генерального менеджера Міжнародної і військової пошти ЗСА, з 24-го квітня, з початком місяця травня можна писати на листах в Україну англійськими літерами „Ukraine“ після останньої лінії з адресою і листи будуть правильно доходити до адресатів. Починаючи з дня 2-го травня, американська пошта почала доставляти летунську пошту до поштової уряду в Києві. Звичайно

пошту із ЗСА доставляють до поштового уряду в Одесі. К. МекФедден остерігає, що коли на листі не буде подана англійськими літерами ніяка держава, що тепер належить до СНД, листи будуть далі йти в Москву.

Ім'я, прізвище та вулиця і місто адресата в Україні може бути подане на листі, або англійськими літерами, або кирилицею, але назва держави мусить бути англійськими літерами.

ПРЕЗИДЕНТА Л. КРАВЧУКА ВІТАЛИ У ВАШІНГТОНІ З УСІМИ ПОЧЕСТЯМИ

Вашінгтон (Р. Гадзевич). — Президент України Леонід Кравчук, користуючись з відвідин Вашингтону, куди він прибув на запрошення президента З'єднаних Штатів Америки Джорджа Буша з робочою візитою, взяв участь у святковій церемонії відкриття амбасад України у столиці Америки.

Раніше, приблизно о год. 3-ій по полудні, 5-го травня, президент Дж. Буш прийняв на спеціальній авдієнції амбасадора України д-ра Олега Білоруса, який вручив Президентові ЗСА вірчі грамоти, висловивши надію на дружню співпрацю між ЗСА і Україною в різних ділянках.

Президент Л. Кравчук з дружиною і кількома членами дипломатичного і урядового корпусу, які супроводжали Президента України у поїзді до ЗСА, прибув до прикрашеного приміщення амбасад при 1828 Л. стріт, Н. В. у Вашингтоні.

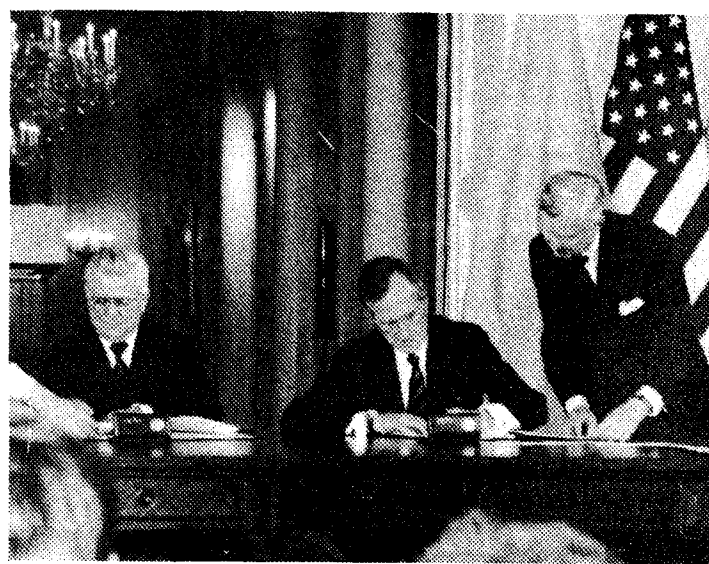
Перетявши синьо-жовту стрічку, Президент Л. Кравчук виголосив коротке привітальне слово до групи зібраних осіб, запрошених представниками амбасад для участі у відкритті. Він кусок стяжки відтасував для себе, заховав в кишеню і заявив, що цей церемоніальний кусок стяжки символізує історичну подію.

„Ми довго йшли, щоб наблизитися до цієї події відкриття амбасад України в столиці З'єднаних Штатів Америки. Я щиро вітаю тут зібраних і проголошую, що ми вже маємо свою власну амбасад, яка репрезентуватиме Україну перед Урядом ЗСА і американським народом та полагодуватиме усі формальності, які до неї належатимуть”. Президент України висловив надію і переконання, що амбасадор д-р Олег Білорус виконуватиме свою функцію фахово і з користю для України. Л. Кравчук сказав, що „ми скоро вітатимемо в Києві амбасадора ЗСА Романа Попадюка”, назначеного на цей пост президентом Дж. Бушем. „Від тепер ми відкриваємо нову сторінку історії у співпраці між Україною і З'єднаними Штатами Америки”, — підкреслив в кінці свого слова Л. Кравчук.

Відчуваючи важливість хвилини, Президент України додав, що ці теплі відносини треба завдячувати сприятливій політиці президента Дж. Буша і державного секретаря Дж. Бейкера. Немалу заслугу в цьому ділі слід приписати американцям українського роду, які доклали максимальних зусиль, „щоб амбасад була відкрита якраз під час мого приїзду до Вашингтону”. Він подякував усім „братом і сестрам за допомогу, бо у великій мірі завдяки їм відносини між ЗСА і Україною увійшли в нову фазу і набирають нового характеру”. Л. Кравчук підкреслив ті принципи, на яких спирається і закріплюється незалежна Україна, а ці принципи усім відомі: демократизація, пошанування прав людини, релігійна свобода тощо. Він не сховав труднощів, які Україна ще мусить перебороти на шляху до повної демократизації.

Коротко говорив також державний секретар Бейкер, який сказав, що президент Дж. Буш із зацікавленням очікував зустрічі з Президентом України. Він звернув увагу на великі досягнення України в останньому році і заохочував Україну до економічних й політичних реформ та переходу у систему вільного ринку. Бейкер побажав багато успіхів в діяльності амбасад і поздоровив українців з досягненнями.

Після „Многая літа”, амбасадора і усіх дипломатів благословив Єпископ Володимир Паска і о. Василь Дяків з Української Православної Церкви. Після того Л. Кравчук підніс тост за дружню співпрацю між Україною і ЗСА. Церемонію відкриття закінчив коротким словом амбасадор О. Білорус, заявивши, що ця амбасад готова до розгорнення широкої діяльності”. Відтак Л. Кравчук і Дж. Бейкер почали серію вписів до пропам'ятної книги. (Закінчення на стор. 4)



Президент Л. Кравчук і Дж. Буш підписують договори в Білому Домі.

(Фото: ред Рома Гадзевич, „Український Тиждень”)



Президент Л. Кравчук і секретар оборони Р. Чейні (зліва) під час привітання в Пентагоні.

Президент Л. Кравчук підніс тост за дружню співпрацю між Україною і ЗСА. Церемонію відкриття закінчив коротким словом амбасадор О. Білорус, заявивши, що ця амбасад готова до розгорнення широкої діяльності”. Відтак Л. Кравчук і Дж. Бейкер почали серію вписів до пропам'ятної книги. (Закінчення на стор. 4)

Президент Л. Кравчук підніс тост за дружню співпрацю між Україною і ЗСА. Церемонію відкриття закінчив коротким словом амбасадор О. Білорус, заявивши, що ця амбасад готова до розгорнення широкої діяльності”. Відтак Л. Кравчук і Дж. Бейкер почали серію вписів до пропам'ятної книги. (Закінчення на стор. 4)

У СВІТІ

ПРО СВОЮ РЕЗИГНАЦІЮ оголосив міністер фінансів Польщі Анджей Олексовський. Він засудив парламент, який замість взяти до уваги загрозу близької економічної катастрофи, підтримав судову постанову про збільшення розмірів пенсій і місячної платні для працівників державних установ. Кабінет міністрів покинув резигнувати не збирається — принаймні до часу голосування за привід проєкту державного бюджету, яке призначено на половину травня.

НА СУБОТУ, 9-ГО ТРАВНЯ, призначено зустріч керівників восьми держав азіатського регіону — Туркменістану, Ірану, Казахстану, Киргизстану, Пакистану, Таджикистану, Туреччини і Узбекистану. За попередньою інформацією, під час зустрічі відбудуться переговори про поєднання великих проєктів, що мають спільне значення для вирішення соціально-економічних проблем регіону. Президент Туркменістану С. Ніязов заявив, що ашгабадська зустріч не спрямована проти інтересів будь-яких інших країн і спеціально підкреслив, що головним економічним партнером Туркменістану залишається Росія.

В НІМЕЦЬКІНІ вже два тижні триває страйк 300,000 працівників суспільних служб, які вимагають від уряду збільшення заробітної платні. Страйк своїм неминучим вислідом матиме величезні втрати не тільки для німецької, але й для загальноєвропейської економіки. Через бездіяльність служб безпеки літів припинило працю найбільше в країні Франкфуртське літoviще, перервано повітряний зв'язок між багатьма європейськими містами. Профспілки вимагають збільшення платні на 9.5 відсотка, уряд погоджується на 4.8 відсотка.

У ВІВТОРОК, 5-ГО ТРАВНЯ, Індія провела випробування ракети середнього засягу класу „земля-земля”. Це вже сьомий випуск ракети від лютого 1988 року, коли випробування почалися. Максимальний засяг лету індійської ракети — 250 кілометрів. За своїми техніко-тактичними характеристиками ракета належить до класу зброї, що є на озброєнні в арміях ЗСА, Росії, Англії, Франції і Китаю.

НА СТАДІОНІ КОРСІКАНСЬКОГО міста Бастії у вівторок, 5-го травня, за декілька хвилин до початку матчу за чашу Франції між місцевим клубом „Бастія” і дружиною „Олімпік” з Марселя несподівано під вагою глядачів захиталася і впала трибуна. Загинуло до 20 осіб, ранено понад 500. Трибуна була тимчасова, її збудували спеціально для цієї гри. Будівельну компанію, яка її споруджувала, чекає кримінальне розстеження і велика грошова кара.

В КОЛГОСПІ ІМ. ЛОМОНОСОВА Ляховицького району в Білорусі почала діяти фабрика, яка виробляє 500—600 тонн екологічно чистих дитячих харчів щодня. Устаткування для фабрики, вартістю 500,000 марок, подарував німецький фонд „Матері і батьки проти ядерної загрози”. Харчі виготовляються з продукції, вирощеної на полях колгоспу.

У Таджикистані існує загроза громадянської війни

Душанбе, Таджикистан. — Загроза громадянської війни, про яку попереджували в Таджикистані як опозиція, так і прихильники уряду, стала реальністю. У вівторок, 5-го травня, опозиція захопила будинок національної телебачки і президентський палац. Якийсь час в руках опозиції перебувало і літoviще. Повідомляють, що його відбила урядова Національна гвардія.

Увесь вечір і всю ніч в різних кінцях міста тривали збройні сутички між підрозділами Національної гвардії і частинами народного ополчення опозиції. Є вбиті і поранені. У вівторок, 5-го травня, невідомі особи прямо коло будинку Верховної Ради, де відбувався мітинг прихильників уряду, вбили народного депутата республіки, редактора республіканської парламентарної газети „Садої Муродамі” Шералєва. Подробиці його смерті невідомі.

У Душанбе настав цілковитий хаос. Прихильники опозиції заблокували всі дороги, що ведуть у столицю, на контроль-пропускних пунктах триває масова перевірка як транспорту, так і населення, щоб не допустити проведення зброї. Рух транспорту повністю паралізований.

Національна телебачка перестала передавати зображення до громадян, закликаючи „зберігати спокій, не піддаватися на провокації”. У зверненнях підкреслюється, що на „вимушений захід” опозицію підштовхнуло керівництво республіки, в тому числі президент Рахмон Набієв, яке не змогло оволодіти політичною ситуацією в республіці, зійшло на шлях протиставлення однієї частини народу іншій. Звучать заклики до російськомовного населення республіки не дозволити викинути „російськомовну карту”, зберігати нейтралітет.

Зі звернення до народу Таджикистану виступив і президент Рахмон Набієв. Він також закликав народ „зберігати мужність і спокій в ці тяжкі дні, зробити свій вибір, стати на захист конституції республіки”. Прозвучало заперення, що керівництво зробить все, щоб не дати розгорітися пожежі громадянської війни.

Зі звернення до народу Таджикистану виступив і президент Рахмон Набієв. Він також закликав народ „зберігати мужність і спокій в ці тяжкі дні, зробити свій вибір, стати на захист конституції республіки”. Прозвучало заперення, що керівництво зробить все, щоб не дати розгорітися пожежі громадянської війни.

Зі звернення до народу Таджикистану виступив і президент Рахмон Набієв. Він також закликав народ „зберігати мужність і спокій в ці тяжкі дні, зробити свій вибір, стати на захист конституції республіки”. Прозвучало заперення, що керівництво зробить все, щоб не дати розгорітися пожежі громадянської війни.

Дж. Буш затурбований ситуацією в Лос Анджелесі

Лос Анджелес. — У середу, 6-го травня, президент ЗСА Джордж Буш, зустрінувшись з Президентом України Леонідом Кравчуком, відлетів у Лос Анджелес і зразу ж відвідав райони заворушень, де минулого тижня негри бивали, підпалювали, грабували. „Це жахливо”, — сказав він у поліційній дільниці Савт Вест, куди зайшов після об'їзду руйн.

У четвер Дж. Буш знову відвідав райони, де відбувалися заворушення. Він зустрічався з представниками ділового світу Лос Анджелесу, власниками і керівниками спалених крамниць, з людьми, які залишилися без даху.

Президент побував на розвалинах взуттєвої крамниці „Пейлес” і крамниці „Трифті”, де товари продавали за зниженими цінами. У розмові з керівником крамниці „Бойс маркет” Дерекком Карром Президент був здивований, що ця крамниця не згоріла. „У нас встановлена автоматична система гашення вогню”, —

сказав Карр, показуючи на крани системи.

Пізніше Президент признався, що особливо тяжке враження в нього залишилося після зустрічі з погорільцями і з людьми, які втратили рідних. „Це жахливо”, — повторював він. Беззачинно не повинно мати місця”.

Очікують, що Федеральний уряд допоможе власникам зруйнованих або знищених підприємств, а також громадянам, які залишилися без даху над головою. Сума допомоги повинна становити кілька сот мільйонів доларів. Коли у середу Президента запитали, чому допомога не була надана зразу і досі ніхто не дістав від уряду ні цента, Буш відповів: „Починати можна лише після закінчення заворушень”.

У четвер Президент зустрівся з політичними лідерами і керівниками ділової громади Лос Анджелесу для обговорення конкретних заходів допомоги місту.

В АМЕРИЦІ

ЗАГАЛЬНЕ НЕЗАДОВОЛЕННЯ громадян ЗСА економічною ситуацією в країні може привести до схвалення Конгресом конституційної поправки з вимогою балансування бюджету. Аналітики твердять, що конгресмени будуть всіма силами стремити до того, щоби таку конституційну поправку схвалити ще в цьому виборчому році, яка б увійшла в життя вже в 1995 році. Справу що порушила коаліцію консервативістів і лібералів, які твердять, що збалансований бюджет є єдиною можливістю зупинити зріст дефіциту. Справа збалансованого бюджету була завжди мрією Уряду президента Роналда Регена та має також сильну підтримку президента Джорджа Буша.

У ВАШІНГТОНІ новопризначений японський амбасадор Такаказу Куріама заявив, що схвалення законів Конгресом для розв'язки торговельних проблем ЗСА не є правильним заходом. Виступаючи на своїй першій пресовій конференції від часу його призначення амбасадором ЗСА 2-го травня, він також сказав кореспондентам засобів масової інформації, що поміляються ті, які говорять про закриття японського ринку для закордонних виробів. Особливо він підкреслив, що „торговельні питання повинні мусьти бути вирішуванні через взаємні консультації та договори”, а не схваленням таких чи інших законів.

ФОНД ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ — УНС

3 Головної Канцелярії УНСоюзу інформують, що до Фонду Відродження України — УНС, вилучено від членів УНС до четверга, 23-го квітня, 11,131 чеків-дивіденд, відсотків від боргових зобов'язань і добровільних датків на суму 294,596,45

Зближається символічний день — 24-го серпня

Джерзі Сіті, Н. Дж. (О. Кузьмович). — Коли в березні відбулася Надзвичайна Сесія Української Національної Ради з постановою передавання уповноваження Державного Центру УНР в екзилі в Україну, 24-го серпня, у першу річницю проголошення незалежності, сим воліку цього факту підтвердили на Надзвичайній Сесії двоє делегатів Верховної Ради з Києва — Лариса Скорик і Михайло Гришко, які в унісон заявили, що ця передача символічно пов'язує 22-го січня із 24-им серпня в одну нерозривну цілість.



В редакції „Свободи” (зліва): М. Гришко, Л. Скорик і д-р С. Ворон.

Відвідувачі під час свого короткого перебування в ЗСА між іншим також редакцію „Свободи”, гості багато говорили на тему подій в Україні, реагуючи гостро на теперішні становище Руху та його провідників.

Але коли ми у зв'язку із рішенням ДЦ УНР спитали їх, як тепер нам усім ставитися до найбільшої діси

історичної дати для цілого українського народу, тобто 22-го січня, яким ми кожного року День Незалежності і Соборності так святочно відзначували, вони потвердили що треба обов'язково відзначувати і на майбутнє. Акти 22-го січня, пояснюючи це ще також тим, що так як Божі свята є різні, так і національні можуть бути різні. Як сказала Л. Скорик: „Гворення держави це

релігія народу” та „ніодна дата такого калібру як 22-ге січня не може бути забута”. Вона теж поінформувала, що Верховна Рада України і Президент Леонід Кравчук дуже прихильні до цієї плянованої акції передачі, а Президент запрошує всіх взяти в тому святі участь. І наша гостя зазначила, що тільки цей народ, який вміє

КОНЦЕРТ В ТРОЙ

Трой, Н. Й. — Танцювальна група „Зорепад” Олбанської Округи матиме свій річний попис, який відбудеться тут в Гадсон-Веллі комюніті коледжі в неділю, 10-го травня, о год. 3-ій по полудні. Вступ — 4 дол. дорослі, а шкільні діти безплатно. В програмі також виступить соліст з Києва Михайло Шопша при акомпаньяменті його дружини Аделіни Кривошеїної. (Закінчення на стор. 4)

СВОБОДА

СВОБОДА

ГЕРАІНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200 Бюро УНС у Вашингтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Postmaster: Send address changes to: "Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302 Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік \$40.00 на півроку — \$22.00, на 3 місяці — \$12.00 Для членів УНСоюзу \$15.00 річно. За кожну зміну адреси — \$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

Статті і догиси підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потрібі виправляти і скорочувати надіслані матеріали. Незаовлені матеріали повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану конверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Статті і догиси підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потрібі виправляти і скорочувати надіслані матеріали. Незаовлені матеріали повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану конверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Тільки одна мати...

Від найдавніших часів філософи пригадувалися над суттю життя, — що в ньому найдорожче, — чого всі люди бажать собі і які найбільші цінності в житті людини. Погодилися філософи, що найкращим добром людини є само життя і що кожна людина у широкому світі хоче бути щасливою. Але по нинішній день дискусійною річчю є питання, що є щастям людини і найкращою відповіддю є твердження, що кожна людина вбачає своє щастя у чомусь іншому. Вже у наших часах психологи дійшли до однозначного висновку, що найщасливішою людиною є жінка, біля якої покляли тількищо народжену здорову дитину.

Найбільші поети й романопісці культурного світу оспівували любов матері до її дітей. Це віковична тематика. І тільки виродки стидуються своєї матері чи не люблять її так, як люблять її від початку світу всі живі істоти. У теперішньому світі, коли внаслідок умовин чи внаслідок нерозумної погоні за грошем не тільки батько, але й мати зайняті заробітковою працею поза своєю хатою — постанала важка проблема як примирити похвалигідну амбіцію жінки працювати у своїй професії, яку здобула довголітньою освітою, з обов'язками виховниці дітей, і ролюю доброго духа цілої родини. Емансипаційний рух жінок виніс на вершини політики й різних галузей культури жінок високо понад пересіч. Але водночас негативно відбився на суспільному житті, в якому родина є фундаментом здорової спільноти. Найбільший подив зроджують жінки, які вміють гармонійно поєднати одно і друге — свою індивідуальну працю лікарки, адвокатки чи творця в одній із ділянок культури, з обов'язками дружини і матері. Сьогодні не можна уявити собі гарних нормальних відносин у громаді, у народі, без активної безпосередньої участі жінок. І так само не можна собі уявити здорової гармонійної родини без тієї добродійної атмосфери, яку створює в родині жінка-мати. Жартують люди, що — мовляв — чоловік у родині є головою, а жінка — шиєю, яка... крутить головою. У кожному жарті є трохи правди...

Це гарний звичай в Америці святкувати у другій неділі травня День Матері. Це гарна традиція проявляти в Дні Матері любов і пошану йі квітами, солодощами і дарунками, як символічними доказами пам'яті дітей, що існує тільки одна мати. Деякі щорічні свята збаналізувалися, скомерціалізувалися. З-посеред церковних свят зберегли свою вічну актуальність Різдво Христове і Воскресення Христове не тільки завдяки Христовій вірі, але й чудовій символіці. Збережеться День Матері, як нагода особливо у той день проявити свій найглибший сантимент до найближчої, найдорожчої людини, яка кожного і кожну з нас привела на світ, опікувалася і виховувала в роках дитинства, юнацтва, почерез всі шкільні ступені, та — за народним висловом — „вивела в люди". Виростають діти, засновують власні родини, мають власні проблеми, власні турботи. Але повинні зберігати до кінця свого життя цю саму любов, пошану і глибoku вдячність своїй мамі, якої ніхто і ніщо не всили заступити. Кожна людина переживає у своєму житті прикрощі нещастя і трагедії. Усі прикрощі бліднуть, коли приходить трагедія, якою є відхід у вічність такої найближчої і найдорожчої людини, якою є мати. Тоді не помагає аргумент, що це „незмінний закон природи". Настає пуста, яку виповнює жаль і смуток. Життя жорстоке. Навіть троянди на його шляху ранять колочками. Символом безмежного горя стала Матер Дольороза, — жінка-мати. Мати не спала вночі, коли кожний і кожна з нас були немовлятами, вона і все своє життя жила нашими журбамі і радощами.

Доземний поклін Матері! День Матері є пригадкою, щоб ніхто з нас не забув, що винен своїй мамі. Щасливі ті, які ще її мають. Ті, які вже втратили свою матір — хай спом'януть її незлим, тихим словом, помоляться за спокій її душі, усвідомлять, що є тільки одна мати і ніхто та ніщо її не заступить.

ЯГ ЗАЯВИВ ПРЕДСТАВНИК керівництва Мейсі's, Джеймс Фінгерот, з уваги на вже попередньо проголошене банкрутство дирекції цього підприємства вирішила закрити 10 із своїх 120 крамниць. Згідно з його твердженням, це тільки перший крок на шляху до заляпананих перемін, щоби вийти на чисті води із теперішньої фінансової кризи.

„Гомо советікус" — це характеристика громадянина колишнього ССРСР і його східноєвропейських сателітів. Це твір покірної людини, продукт від 40 до 70 років центрального правління. Протягом цього часу, „гомо советікус" проникнув почуттям безсилності над майбутнім життям. Він стояв у довгих чергах, щоб щось купити у крамниці, яка стала порожньою. Він сам знищив цю крамницю, а тепер чекає на нових власників, щоб щось зробили з тим, чого попередники не могли.

Так про нього пишуть західні журналісти — не конечно соціологи. Вони описують його поведінку у реакцію у різних обставинах життя. Хоча у колишніх сателітних державах Східної Європи майже всі зовнішні символи советської імперії скасували, але ще далі стараються викоринити психологічну спадщину. Політичні репресії, цензуру і імперську поведінку було легше ліквідувати як цього загально сподівалися. Революція духова ще продовжується і відповідно зі загальною думкою продовжуватиметься аж доки не виросте нове покоління. Підсвідомі сліди ще існують у всіх верствах суспільства, навіть в завзятих ворогів давньої системи.

Колішній міністер польського уряду, а тепер сенатор, Кшиштоф Козловський, каже: „Для мене це банальні справи: страх ризику, іти до чогось нового і страх перед конкуренцією. Деко-

Олександр Серафін

„ГОМО СОВЕТІКУС"

ли мені приходить на думку: „Тобі поводитися добре, з тобою мусять бути щось не в порядку". Управителі нових приватних підприємств кажуть, що мусять перебрати десятки зголошень, щоб найти одну людину — не „заражену" комуністичною етикою праці. Приватні готелі в Варшаві навіть не приймають до праці колишніх державних працівників.

Мадярський психіатр д-р Томас Троер каже, що число пацієнтів Національного інституту психіатрії у Будапешті збільшується не тільки тому, що зменшується число варстатів праці, але також тому, що звільнені з праці є безпорадні. Вони не знають, що з собою робити — не думають про інший напрям у житті, чи про зміну фаху.

У Варшаві школи затруднюють психологів, щоб вони працювали з дітьми. Споживання алкоголю у Польщі збільшилося з 6.5 літра на особу в 1980 роках до 10 літрів на особу в 1991 році. В загальному, життя тепер не можна передбачити, а це болять. Під комунізмом існувало почуття, що всі були біди. Тепер не всі біди і люди соромляться своїх обставин життя. Держава була колись ворогом народу і її треба було обманювати, де тільки мож на. Багато східні європей-

ців ще не перестало думати, що „вони" є тепер „ми", що державна власність є наша, а не ворожа. Поштові працівники ще далі, за звичаєм відкривають пошту. Державні урядовці відносяться нечемно до громадян. Немає навіть думки про це, що громадянам належить краща обслуга.

Чехо-словацький президент Вацлав Гавел у недавньому інтерв'ю сказав: „Громадяни дійсно ненавиділи тоталітарний режим і рівно ж вони в ньому жили ціле своє життя і, радше, рад, привчилися до нього. Вони погодилися з тим, що над ними є всемогуча держава, яка може все робити, всім опікуватися і бути за все відповідальною. Неможливо нагло позбутися такої звички".

Наприклад, польська фабрика автомобілів, яка довго шукала за чужоземним спільником, підписала недавню умову з Джеренал Моторс. Наслідком спільного підприємства, варшавська фабрика затруднюватиме лише 1,000 працівників з 10,000. Працівники навіть не шукають за працею — чекають на звільнення. Представники „Солідарності" каже, що вони не знають кращого — іншого виходу. Вони спрямовують свої протести, як колись, до уряду.

Ментальність старого со-

ціялістичного виду також сягає глибоко в адміністрацію державних підприємств і урядових бюрократій. Більшість з них ще далі затруднює давніх працівників, які призвичаєні до директив настоятелів.

Головний економіст Дрезднерського банку Е. М. Ліпп каже: „Треба починаючи від Адама і Еви", коли він говорить про ведення промислового діла в колишньому ССРСР. В Санкт Петербурзі є тільки 10 осіб, які можуть мати успіх". Цей банк відкриває бюро, між іншим, в Києві, щоб встановити контакти та пізнати ситуацію.

Розвал комунізму дав великі можливості тисячам підприємцевих людей. Навіть за тоталітарної системи поляки торгували по цілій Європі і поза нею. Мадри вже з початком 1980 років почали виходити поза межі центральної системи. Тепер це коло поширюється.

Залишки старої системи також ще видні в дебатах нових демократичних парламентів. Член чехо-словацького парламенту, Ян Каван, вважає, що в парламенті немає діалогу. Існує бажання знищити опозицію. Люди не звикли слухати.

Національні почування, колись придушені режимом, тепер набирають сили — наприклад, Югославія. Територіальні зазіхання мо жуть набрати ворожих відносин. Період конфліктів триватиме ще довгі роки.

Подібна доля може чекати наших братів і сестер в Україні.

раїнських журналістів в Україні нема мови про потребу мати щоденний тип „Нью Йорк Таймсу", без якого не може обійтись ні який інтелегент в Америці. Запит не був передуманий. Преса в Україні ставить щойно перші самостійні кроки, подібно як першими кроками ступає творення державного апарату й оздоровлення економіки України. Логічно, можна закрити авторів цих рядків, що він своїми критичними заввагами сам собі перече, бо коли преса в Україні ще у віці немовляти, то не можна ставити до неї великі вимоги.

Проте — історія міжнародної та історія української преси виявляє, що саме преса була промотором нових ідей, — ніде преса не тягнулася за ідеями і подіями, тільки була в їхньому авангарді. Найбільш заслужилися ті часописи, які мали відвагу проповідувати йі непопулярні ідеї та мали відвагу таврувати нездорові прояви у рідному краю. Де й коли був виступ якоїсь газети чи журналу в Україні проти виростання, як грибів по дощі щораз нових політичних партій? Котрий часопис мав відвагу виступити проти надмірних персональних амбіцій декого з тамтешніх діячів і проти максималізму, який штов-

(Закінчення на стор. 3)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про материнське тепло — Матерям

У однієї, дуже близької мені, матері двох дітей найшла у цього тижня прикріплений до дверей холодильний напис із якогось американського журналу такого змісту: „Mothers need mothering too".

Як воно і не дивно, але ці двері холодильні є місцем, де часто можна найти різні інформації, що торкаються сімейного життя, яке не безпосередньо, тоді посередньо.

І тому цей напис напередодні Дня Матері спонукає до застанови і дав багато до думання. Перекажте його на українську мову правильно, ніяк не вдається і що найкраще ми спільно в редакції вдумали то це, що „матері потребують материнського тепла також" — хоча це не зовсім відає цього, що виписане англійською мовою.

А все ж як добре можна відчувти, що за цим твердженням криється та скільки в ньому правди. Немає хіба на світі багато людей, які не потребували б тепла і любові, хоча б навіть цієї потреби не показували або з таких почуттів кепкували. А вже напевно потребують їх такі самі матері, які так щедро обдаровують своїх дітей, часом навіть надто щедро, не дістаючи в заміну навіть мінімальної частини того, що вони вклали.

Особливо завважується це тепер у нашому незвичайно інтенсивному та сповненого подій часі, коли материнські обов'язки збільшилися вдвічі із потребою професійної і заробіткової праці тисячів чи мільйонів жінок у цілому світі. Сьогодні тип давньої матері, що спокійно перебуває у домашньому затишку, опікуючись родиною, майже не існує. Зате перед нами стоять нові покоління матерів, що гарячково стараються погодити якнайкраще професійну чи заробіткову працю із — домашньою та із якнай-

O-KA

Віра Крива

Прости (Мамі)

Я не складала тобі віршів за життя, Яка колись була я неправа. Як і не знала я скільки тієї муки Зазнала Ти. І тільки дні розлуки Злучили близько так з тобою Одною, рідною, святою. Прійми мою любов і ласку, — Я так спізналася... Наче в казку вертаюся у дні, Коли була ти ще жива, Прости, так повело життя.

Україна.

У суботу, 2-го травня ц. р.

Сергій Козак, кореспондент „Літературної України", абсолютний журналістичного факультету університету у Києві, доповідав у Науковому Т-ві ім. Шевченка в Нью Йорку на тему „Преса України у процесі відходження незалежної держави". У своїй доповіді подав, між іншим статистику преси в Україні, яка охоплює тисячі назв. На жаль, якість не йде впарі з кількістю.

Найпершою місією преси є — інформувати і коментувати. Присутня на цій доповіді письменника-журналіста правильно звернула у дискусію увагу, що у теперішній ситуації в Україні преса має місію поглиблення національно-державницької свідомості в народі. Додаймо: у теперішньому процесі будови держави місією преси є всецільно помагає тій будові, бути конструктивним чинником у боротьбі проти всього, що шкодить будівництву держави. Ось тут згадана доповідь породила деякі рефлексії професійного журналіста, який поверх 70 літ працює в цій професії, почавши від 1918 року у Києві. Прощу своїх колег в Україні не гніватися, бо йдеться про всім нам найдорожчу справу державності України.

За комуністичної влади обов'язував неписаний за-

Іван Кедрин

ПРО ПРЕСУ В УКРАЇНІ

кон, що не вільно писати про будь-які негативи, бо в Советському Союзі нема недоліків, це рай на землі. Були б зацікавлені в чорнобильську катастрофу, якби Швеція не вдарилася була на сполучення, відкільки взялася над Скандинавією радіація. Преса була знярядом державно-партійної політики і не віддзеркалювала життя. Чи теперішня преса у державній Україні, без ніякої цензури, віддзеркалює тамтешній дійсність. Не йдеться про те, щоб сторінки газет заповнювати вістками про пошесть хабарництва, про змист злочинства, релігійні конфлікти, про зріст протесту. Ідеться про те, що преса не веде кампанії проти цих лих. Знаємо, 72-річне панування комунізму — близько три генерації — мусило залишити глибокі близи на психіці людей. Але хто, як не преса, повинна чакати і паки пригадувати, що нема вже партії, яка вирішувала економічні п'ятиріччя і думала за всіх невольничих громадян, яким забороняли думати, бо можна було судити „за скритую ворожнечу со-

Василь Дідюк

ДОРОГАМИ РІДНОЇ УКРАЇНИ

V.

Після сніданку 30-го вересня, виїжджаємо автобусами до Києва — столиці України. Краєвиди України чудові, простори — рівнина, колгоспні лани, а дороги обсажені деревами виглядають як паркові алеї. Минаємо села і міста, вони тут дещо відмінні, як у Західній Україні, а все одно гарні. На відпочинок і обід затримуємося у Вінниці. Місто чисте й чепурне. Через радіо довідуємося, що Миська рада дискутує над знесенням пам'ятника Ленінові. Відчувається, що комуністи ще не перевелись...Врешті погодилися на тому, щоб пам'ятник забрати з центральної площі і примістити в місці визначних осіб, але перед тим провести референдум. Згодом вибираємося у дальшу дорогу. І-го жовтня підвечір в'їжджаємо до Києва. „О Києве мій прекрасний", щось відзивається в душі і б'ється радісно серце. Зупиняємося біля готелю „Спорт", що побудований біля великого миського стадіону, де того вечора розігрався матч копаного м'яча між українською дружиною „Динамо" і Фінляндією. Виглядало „Динамо" 3:0. Це вперше змагання проходили під українськими національними прапорами з участю понад 30,000 учасників, які ентузіастично вітали добру гру і перемогу „динамівців". Готель „Спорт" — відносно новий та ненайгірший. Другого дня — тура по місті. Парламент України, на щоглі якого два прапори — комуністичний і червоно-синій на передній фасаді будинку і блакитно-жовтий на копулі (та це ще було до референдуму, у 1991 році). В тому дні наради Парламенту не відбувалися.

Звідтіля ми поїхали на Старе місто, до Св. Софії, пам'ятника Б. Хмельницькому, Золотих воріт, Андріївської церкви, пам'ятника св. Володимирові, на Дніпро, пам'ятник „Возз'єднання" та до Києво-Печерської Лаври. Там, правда, монахи довго вагаються і викручуються, щоб не впускати відвідувачів, бо ніби проходить ремонт. Але кажуть, що вони прямо питають, — і якщо ви католики, то вони вас не впускають, бо це храм православний! Далі відвідати Музей українського образотворчого мистецтва та інші. Пам'ятник Леніна не змогли відвідати, бо він тоді проходив важливу „операцію" і по кускові треба його підняти і викидати, бо стояв на місці підземної станції, яку Ленін цілою своєю силою, „вмираючи" міг би зруйнувати. Ми тільки здалека побачили, як „лікарі" на високих ристуваннях виконували „почесне" завдання. Того дня відбулася ще пресова конференція, на якій прихилилось мені і представникам груп з Бразилії і Аргентини говорити про наші країни. Це було в редакції „Літературної України" з участю республіканського радіо і телевізії, яку з моїм виступом опісля передавали в етері.

На Хрещатинку припадково зустрів я свого сусіда ред. В. Марка. Останні дні нашого перебування в Києві — це поїздка до Канева з поклоном Тарасові Шевченкові. До Канева їхали ми правого стороною, а звідти — лівою над берегами нашого Дніпра Славути. Десь біля 1-ої год. по пол. наша велика група, а поза нею і чисельні туристичні групи прямували, дехто автобусом пішком переступив 400 сходів під гору, щоб віддати поклін й пошану Великому Тарасові, в стіп його покласти квіти і запевнити „Що будеш батьку панувати, поки живуть люди"!... Перед пам'ятником із словом виступали представники нашої групи: я з Канади, М. Чайковський — Бразилія і В. Котульський — Аргентина. Опісля ми оглянули Музей Т. Шевченка, який належно

упорядкований. Звичайно і тут видно руку „старшого брата", бо без „общепонятного" не обходиться. Оглянувши музей наша група обідала в ресторані, що є під горою пам'ятника і опісля повернулася до Києва. Вражіння незабутні.

4-го жовтня, уже перед виїздом з Києва — вільний день для членів нашої групи, який вони використовують по своєму вподобанню. Відвідую Пресове Бюро УНС, „Свободи" і Українського тижневика", яким кермувала тоді молода енергійна Христина Лаличак. Увечері того дня я відвідав Київський державний академічний український драматичний театр ім. Івана Франка та побував на виставі „Жанна Д'Арк" українською мовою. Театр — чудовий, всі заслужені артисти, декорації, освітлення, гра — знамениті. Великий театр по береги заповнений. На перерві в касі і де тільки не повернешся — все „на „общепонятном". Слухаєш, дивися і болить душа. Це ж столиця України! Вистава йде по-українськи! І подумайте лиш, коли кіньється вистава, керівник театру виходить перед акторів і гарною українською мовою дякує їм за чудове виконання такими словами: „Ви виконали ваше завдання якнайкраще. Народ, який має такі театри, буде жити, а зокрема тепер у самостійній державі" І стається щось для мене нечуване, — ціла зала підноситься, безперестанні оплески, оклики слава Україні! Сліз не стримаєш...

З такими враженнями я і наша група у вечірніх годинах того ж дня поїздом виїхали до Львова. Спальні вагони, чотирьох в купе, тісно і невигода, у вагонах також до вух долітає нам російська мова, але я вже про це не думаю, бо певний, що у багатьох, навіть із цієї мовою б'ється українське серце!... Ранок, 5-го жовтня. В'їжджаємо на

(Закінчення на стор. 3)

Дорогами рідної України

(Закінчення зі стор. 2)



Під час відкриття і посвячення пам'ятника Т. Шевченкові у Дрогобичі.



Молитва і покладення квітів на могилах рідних — батька, матері, брата. В. Дідюк з синами.

Львівський Головний двірць. Він, незмінний, тільки децю „постарілий”. Ще на деякий час до вечірніх годин ми залишаємось у Львові в готелі „Карпати”.

Посідавши, що розглядаємось по Львові. Я їду на відкриття Українського Етнографічного Музею, де зустрічаюсь з Юрієм Шухевичем, проф. П. Арсеничем, Р. Панкевичем — головою Львівського Осередку Руху, та кореспондентом „Літературної України” М. Мірошніченком. Кінчаються наші відвідини України, ми знову через Варшаву і Мадрид в дорозі додому, до Торонто. Йдемо додому начебто... Однак, все-таки сумно і якось дивно і незрозуміло...

Що ж можна сказати всім, що часто запитують, які були в мене враження з поїздки по Україні. Вони — великі, незабутні! Одне певне, що коли ви приїжджаєте на рідну землю, до рідного села, міста, родини ближчої чи дальшої приблизно за півстоліття, приїжджаєте до тих, до яких ви до них, а вони до вас боялися як таке недавно листа написати — а тепер з ними зустрічаєтесь, говорите, ходите, відвідуєте, то не враження, а чудом треба називати. Україна, хоч знищена і матеріально й духовно — прекрасна. Київ чудове місто. Люди чудові, але тавро жадливого... московсько-большевицького поневолення ще якийсь час тяжітиме у їхній душі. Переповісти про все, що там є, що діється і як проходить — не легко. Щоб все це пізнати треба там бути, побачити, почути і самому оцінити... Я певний, що будуть такі читачі, що перечитавши мої подорожні спостереження, подумають: „Та що він там говорить, та ж там біда, крамниці порожні, істи нема чого”... Але воно в дійсності не зовсім так — крамниці порожні, але люди непогано відживляються, особливо в Західній Україні, де приватна ініціатива, господарська система, щось, як „мінікапіталізм”.

Дуже дорадую іхати в Україну, зокрема забираючи з собою молодь. Їй треба вищисненнями і розмовою показати справжню Україну, яка живе, бореться і ступає твердо та рішучо по шляху воскреслої України.

Округа підсумовує працю

Річний з'їзд відділів СУА Округу Філадельфія відбувся 5-го квітня в Освітньо-Культурному Центрі в Філадельфії. На з'їзді були присутні почесна голова СУА Лідія Бурачинська, заступниця голови СУА для організаційних справ Оля Гнатейко, виховна референтка Головної управи СУА Оля Тритяк та 38 делегатів з 16-ти відділів Округу.

Округа Філадельфія охоплює відділи у Філадельфії, Трентоні, Честері, Блтиморі, Вільмінгтоні і Бетлгеми, в яких згуртовано 340 членок. Голова Округу Марія Одежинська, відкриваючи з'їзд, згадала померлих в минулому році членок Округу, яких присутні вшанували однохвилиною мовчанкою. Ведення з'їзду передала Вірі Кліш — голові президії.

Звіти членок Округової Управи, референток і голів Відділів віддзеркалювали велику і різноманітну працю Округу в багатьох ділянках — культурно-освітній, суспільної опіки, стипендій, виховній, зв'язків й інших. Доповіді на різноманітні теми, відвідини музеїв, участь у фестивалях, висилка пачок з одягом і харчами до Південної Америки, Польщі і в Україну, збірка на Фонд дітей Чорнобиля, допомога старшим і немінчим в своїх громадах, грошова допомога у формі стипендій студентам в Південній Америці, писання листів в обороні української справи — це лише частина муравлиної праці членок Округу.

Представниця Головної Управи Оля Гнатейко при-

вітала з'їзд від голови СУА Марії Савчак і побажала успіхів. Вона звернула увагу на великі заслуги організованого жіноцтва і заклала звернути особливу увагу на приєднання нових членок, бо членство — це основа організації. Старші віком і організаційним досвідом членки відходять, треба цей досвід передати молодшим, щоб була тяглість в житті організації.

Ольга Тритяк, виховна референтка Головної Управи СУА, розказала про новий проєкт своєї референтури — збірку книжок дитячої літератури, друкованої поза межами України протягом останніх 50 років. Ця збірка під назвою „Дитяча література діаспори” буде виставлена у Львові від 18-го вересня до 16-го жовтня ц.р., а від 22-го жовтня до 16-го листопада — в Києві, де і залишиться в музеї літератури. З цим проєктом пов'язані кошти, на придбання яких заплановано виплати. О. Тритяк звернулася з проханням до присутніх голів відділів розподілити передані квитки, щоб цей проєкт увінчався успіхом.

Кульмінаційною точкою річного з'їзду був вибір нової управи, яку цього року очолила Оксана Фаріон.

Річний з'їзд — це підсумки праці членок Управи і референток, це заохота і зобов'язання на біжучий рік ще завзятіше і краще виконувати добровільно прийнятий на себе обов'язок.

Богдана Михайлів, пресова референтка

Дня 22-го березня 1992 року відбулися річні загальні збори Української Братської федеральної кредитової кооперативи в Бостоні. Майже весь той недільний день був присвячений кооперативним зборам. Вже зранку відслужено в Українській Католицькій й Українській Православній церквах Святі Літургії в намірених членів Кредитівки, а відтак відправлено Панахиду за вмерлих її членів.

О годині 1-й по полудні, в залі Української Католицької Парафії Христа Царя розпочалися 17 з черги річні загальні збори котрі відкрив засновник, ініціатор і незмінний голова кредитівки д-р Іван Дідюк. Привітавши членів і гостей, він попросив о. декана Маріяну Струця провести молитву, по котрій присутні вшанували однохвилиною мовчанкою вмерлих членів.

Після відчитання порядку зборів, Іван Дідюк у своєму вступному слові нагадавши про такі історичні події 1991 року, як розпад Советського Союзу і знаменитий вислід першого грудневого референдуму в Україні, підкреслив, що хоч економіка ЗСА не була дуже сприятливою, кредитівка в Бостоні все ж таки досягнула значний зріст.

По відчитанні протоколу з минулорічних загальних зборів і його прийняття без змін було приступлено до звітів управи дирекції: голови, секретаря, скарбника, голів позичкового комітету і контрольної комісії.

Голова д-р Іван Дідюк у своєму звіті говорив про працю, яку виконував, зокрема про поїздку на конвенцію централі українсь-

Загальні збори кредитівки в Бостоні



Члени Управи Української Братської Федеральної Кооперативи в Бостоні.

ких кооператив у Вашингтоні, про збільшення членів, переведення державної контролю, котра перейшла з дуже добрими вислідами.

На кінці він сказав, що господарити кооперативним майном у нинішній час є дуже трудним завданням. Воно вимагає великої обережності, терпеливості і витривалості, докладного ознайомлення з сучасними, законами, з економічним станом, вміння швидко орієнтуватися в господарських можливостях.

Всі члени дістали надрукований звіт, на сторінках якого знайшли повну інформацію про прибутки та видатки, що були узгоджені з контрольною комісією та федеральними урядовцями.

По звітах управи кредитівки відбулася дискусія, в котрій забирали слово члени з різними запитами, на які дирекція давала вичерпні відповіді. Треба відзначити, що наша кредитівка на протязі сімнадцяти років свого існування жертвувала багатьох тисяч доларів на виховні, громадські, церковні, наукові та харитативні цілі. Відомо, що кооперативи з Америки і Канади взяли на себе обов'язок допомогти в розбудові кредитових кооператив у вільній Україні. Тому наша дирекція закликає всіх, хто ще не є членами кредитівки: ставайте в наші ряди, ваш капітал не тільки принесе користь вам, але також вільній Україні. Закликаємо всіх тих, хто почуватися ук-

раїнцями, але чомусь тривають свої гроші в чужих банках: ошаджуйте в наші кредитівки, вложіть свою цеглину в розбудову України!

Після дискусії відбулися вибори трьох ротаційних членів управи, відтак були оголошені привіти і побажання від громадських організацій й товариств.

На закінчення голова д-р Іван Дідюк подякував всім членам управи за їх жертвенну працю, всім присутнім на загальних зборах.

Збори закінчено молитвою, готру провів о. декан Марія Струць, а далі йшла перекуся і товариська гутірка.

Д-р Іван Дідюк

Діяльність Українського

Лікарського Товариства в Польщі

18-го січня ц.р. у Перемишлі відбулося засідання Управи Українського Лікарського Товариства у Польщі (УЛТП). В ньому взяли участь українські лікарі з Шеціна, Кракова, Катовиць, Злунської Воли і Перемишля та запрошені гості. Засідання відбулося в українській школі, а господарями були д-р медицини Юрій Стабішевський, директор школи мгр Юліан Бак та вчителі.

На засіданні обговорювалось питання проведення у місяці травні ц.р. II Конференції УЛТП з участю лікарів з України, Західної Європи і можливо — Америки. Покликано два комітети: організаційний у Перемишлі, з д-р Юрієм Стабішевським на чолі, і науковий у Шеціні — з д-ром Іваном Душкевичем.

Щоб приблизити нашим читачам суть Конференції УЛТП, яка відбудеться у Перемишлі вперше, постаємо дещо пояснити.

За минулих 35 років громадської активності українців у Польщі, яка започатковувалася в структурах УСКТ, а зараз в ОУП, на чолі організаційних мереж висувалися у більшості лідери з гуманітарними професіями. Самозрозуміло, що вчительська професія у простій лінії найбільшча до усвідомлюючих і виховних процесів, тому і їм, вчителям, надавалося першість у цій роботі. Близько вчителів стали люди з музичною освітою, необхідні у веденні культурної роботи, ті, які займалися драматургією, журналістикою, літературою, історією, економікою тощо. Менше згадувалося про юристів, а вже майже зовсім непричетними до того, що діялося на культурній ниві нашого УСКТ, були інженери й лікарі.

З часом сталося й те, що лікарі зуміли вписатися у вирій наших суспільно-громадських справ. Початок тому дали лікарі міста Шеціна, де було і є тепер досить сильне лікарське середовище українців. Ініціатором включення лікарів у течію українського життя був д-р Іван Душке-

вич. Він і його близькі колеги — тепер уже професори Григорій Шумилович і Іван Королівський організували Медичні семінари українських лікарів, що проживають у Польщі. Вони відбулись: I — у 1981, II — 1983, III — 1987, IV — 1989 року; усі проходили у Шеціні. Вагомі питання, які піднімалися на Медичних семінарах, спрямували до того, щоб рух українських лікарів у Польщі, для ширших контактів і обміну професійним досвідом, підключити до організаційних структур лікарських товариств, які на той час уже діяли в Європі й Америці та тішилися великим добробом української медицини і українських лікарів, розкиданих по цілому світі.

Тому саме вирішено, щоб V Медичний семінар, який проходив 28-го квітня 1990 року у Шеціні, стався I Установчою конференцією, яка мала б на меті утворити лікарську організацію.

Конференція затвердила статут і вибрала управу Українського Лікарського Товариства у Польщі. 7-го січня 1991 року Воєводський суд у Шеціні докинув реєстрації УЛТП, а невдовзі УЛТП було прийнято як дійсного члена Світової Федерації українських лікарських товариств (СФУЛТ), яка має свій центр в Чикаго.

За час лише одного року УЛТП згуртувало біля себе 120 українських лікарів, які працюють на території Польщі і стали членами Товариства. У липні 1990 року наші лікарі взяли участь у III Світовому конгресі СФУЛТ, що проходив у Києві і Львові, а деякі з них читали й свої доповіді. У травні 1991 року взяли участь в Європейському конгресі в Івано-Франківську, де також читали свої доповіді. У серпні минулого року д-р І. Душкевич взяв участь в IX Конгресі ортопедів і травматологів у Харкові, де брав слово. У жовтні 1991 року проф. Г. Шумилович взяв участь в II Міжнародному симпозіумі судинної хірургії у Львові, де виголосив доповідь і показав відеозапис. Проф. І. Королівський був у Відні на

Міжнародному форумі ортопедів.

За цей короткий час встановлено дуже тісні зв'язки з лікарями в Україні, які постійно звертаються з різними питаннями, що торкаються праці лікарських і студентських практик на території Польщі тощо.

Наші лікарі працюють над виданням медичного словника і журналу „Лікарський вісник”. Вони готуються до своєї конференції у Перемишлі, а також до участі у IV Світовому конгресі СФУЛТ, який проходить у Харкові в серпні ц.р., де читатимуть три, а може й більше доповідей.

Наші лікарі по змозі допомагають нашій справі чи то медичними, чи фінансовими засобами. Нещодавно вони пожертвували 3 мільйонів для української школи в Перемишлі.

Надіємось, що коли вони приїдуть на травневу конференцію до Княжого міста Перемишля, ми, перемішляни, приймемо їх гідно і з належною повагою, а про дальшу їхню працю поінформуємо пізніше.

Михайло Козак

Про пресу...

(Закінчення зі стор. 2)

хас до проповідування гасел, які є водою на млин Москви?

Бідні часом, розмірами і накладом українських часописів у діаспорі, із „Сво бодою” на чолі, хотіли би покликнутися на часописи в Україні, як на найавторитетніше джерело інформації та поглядів. Жаль, що не всі робити це. Може колись народиться український „Нью Йорк Таймс”, але такого чуда не бачити ніхто із сучасників. Поки що треба мріяти, щоб в Україні були такі щоденники, як „Нова Рада”, заснована Євгеном Чикаленком із такими редакторами, як Ніковський і Єфремов, і щоб наші земляки в Україні перестали мати амбіцію, що кожне село мусять мати свій часопис. Буде радіти, коли мерщій виросте преса в Україні з теперішніх пеленок.

Гості з вільної України в чудодійному Люрді



Державна академічна капеля України „Думка” з Києва. В першому ряду третій зліва — о. Ярослав Салевич, п'ятий — о. Василь Прийма, восьма — Сестра Служебниця Ізидора, десятий — Євген Савчук, диригент хору, одинадцятий — о. Павло Когут.

Прилетіли вони у високі сніжнічолі Піреней, як ті співучі пташки із української столиці, золотоговерхого Києва, як паломники і носії тисячолітньої української християнської культури.

У південно-західній Франції вже розцвітали сади, а на узгір'ях паслися кози, вівці і корови.

Спитаєте: хто ж то були, ті співучі пташки? Це Заслужена Державна академічна капеля України „Думка” зі своїм керівником Євгеном Савчуком, народним артистом України. Було їх 65 осіб, прибули аж двома своїми автобусами.

Хор „Думка” свою першу Святую Службу Божу відспівав у Люрді, в Парохіальній Церкві Святого Серця Христового, що збудована на тім самім місці, де колись була старенька церквочка, до якої вважала убога пастушка Бернадета Субіру, героїня нинішнього чудодійного Люрду.

Була субота, 4-го квітня 1992 року. А в неділю, 5-го квітня, хор „Думка” в цій самій церкві дав концерт релігійних та народних пісень, закінчуючи свій вступ піснями „Боже Вели-

кий, Єдиний”, і національним славнем „Ще не вмерла України!” Французи щирим серцем, якими оплесками надгортали нашіх гостей.

Та найкраще Богослуження випало на 5-го квітня у нашій українській церкві Успення Пречистої Діви Марії, яку ви, наші у Христі брати і сестри, збудували. Ми були в себе вдома, мали свободу рухів та необмежений час до гідного, величавого Богослуження. Аже із Парижа приїхав о. Ярослав Салевич, що був головним служителем при святому престолі. Ген аж із Мавілеру приїхав наш невідомий о. Павло Когут, який про нас говорив, на веселішому просторі мостить дружності мости!

На відвіді хор „Думка” на тлі нашого золотобанного храму в Люрді став з нашими священиками та Сестрою Ізидорою до спільної зникми. Наші парохіяни, родина Еви Будки, особливо її діти Іван та Тарас, що приїхали за 300 кілометрів аж з Карма, увесь хід уроку чистих церемоній згодили почути та побачити чудовий, незабутній виступ Київської Державної Капелі „Думка” у чудодійному Люрді.

о. Николай Василь Прийма

УКРАЇНА
Третій Шлях до Незалежності

Новий документальний фільм про визвольні зусилля українського Народу та недавнє здобуття Української Самостійної Соборної Держави (на Англійській мові)

Автор і Продюцент
Люба Дмитрик

РОЗКЛАД ВИСВІТЛЕНЬ
ЧИКАГО
16-го травня 5.30, 7.30 і 9.30 веч.
в Музеї Модерного Мистецтва
Спонсорув: СУА 85 (312) 235-5774

Дитройт 17-го травня 5.17 веч.
в Укр. Культурному Центрі
(313) 757-7910

Торонто 20-24-го травня
в Інституті св. Володимира
(416) 966-1819

Бостон 27-го травня
СУА 97

Рочестер 23-го травня 7.30 веч.
СУА 85 *120 / в Церкві св. Йосафата
(510) 289-3262

Олбані 29-го травня 8 веч.
АДУ (РХХ)
(518) 456-2119

Нью Гейвен 30-го травня 6.00 веч.
ФДУ (РХХ) / в Церкві св. Михаїла
(203) 397-2087

Організується в Бостоні (Гарвард), Клівланді і інших. За дальші
інформації (310) 289-4166.

Гартфорд 31-го травня 2.00 п.
СУА 85 *106 / в Укр. Нар. Домі
(203) 659-1935

Вашингтон 5-го червня
в Група / в Церкві св. Андрія
(703) 573-6118

Балтимор 6-го червня 7.00 веч.
ФДУ / в Церкві св. Михаїла
(301) 828-6622

Філадель 14-го червня 3.00 п.
в Укр. Культурному Центрі
(215) 663-1166

Сантафіка 16-го червня
З'їзд Сен-Моріс

Український Фестиваль
у Гомелі Н. Дж. 20-го червня

Сантафіка Вікенд 4-го липня

Президента Л. Кравчука...

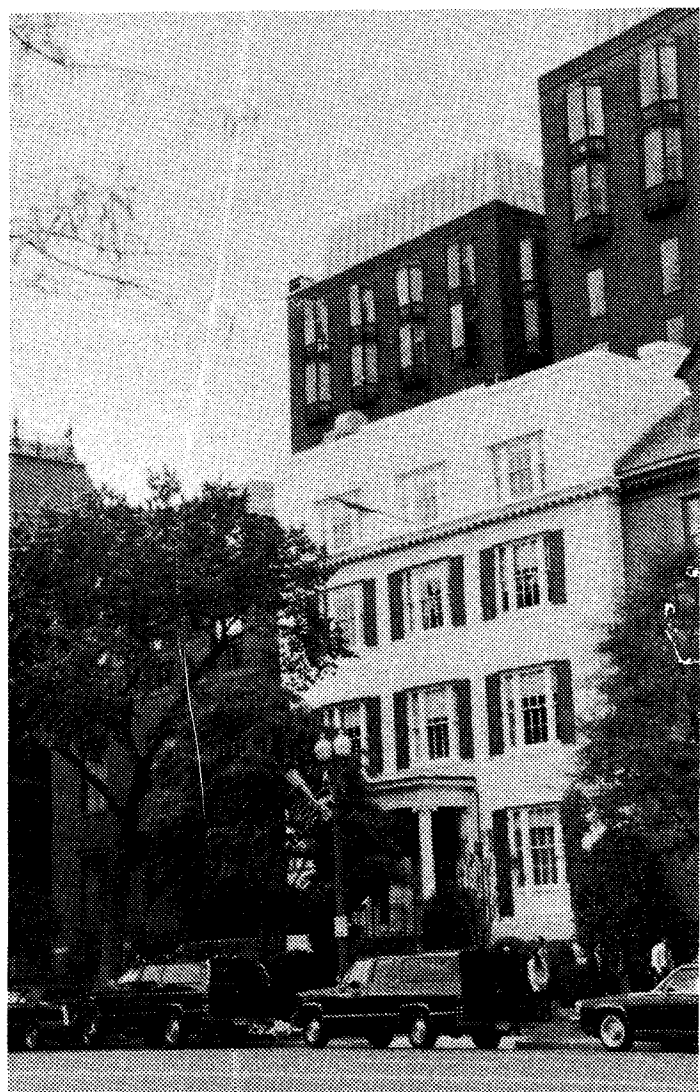
(Закінчення зі стор. 1)



Президент Л. Кравчук висідає з літака на летовищі бази Ендрюс.



Під час відкриття амбасад України у Вашингтоні: Президент Л. Кравчук (справа), державний секретар Дж. Бейкер і перекладач Ю. Савич



Будівля, в якій міститься українська амбасада у Вашингтоні.

КОМІСІЯ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ спільноти, створена задля врегулювання югославської кризи, змушена визнати, що переговори щодо замирення конфлікту ні до чого не привели. Тепер сербські бойовики вже обстрілюють з гармат не тільки боснійські міста Мостар і Звонік, але й столицю республіки Сараєво. В середу, 6-го травня, було обстріляно авто спеціального посланця генерального секретаря ООН в Боснії і Герцеговині Маррака Гулдінга. Становище ускладнюється ще й у зв'язку з тим, що београдські власті оголосили про звільнення з Югославської народної армії, розміщеної в Боснії, всіх вояків-сербів. Спостерігачі передбачають, що демобілізовані можуть створити власну сербську армію, яка буде діяти в Боснії і Герцеговині незалежно від вказівок з Београду.

У зв'язку з ЕКОНОМІЧНОЮ кризою в Лівані, найбільшою за 48 років, які країна є незалежною, зрезигнував зі свого поста прем'єр-міністр Омар Карамі. В останні дні стихійні масові виступи в Тірі і Бейруті супроводжувалися безчинствами, сутичками з поліцією, спорудженням вуличних барикад. Курс ліванського фунта катастрофічно падає: один долар тепер дорівнює 2,100 фунтам, в той час як до початку громадянської війни один ам. долар дорівнював 2.5 ліванського фунта.

Зближається...

(Закінчення зі стор. 1)

хоронити традицію і пошанувати історію знаходить признание в цілому світі.

Саме під такими міркуваннями відбувалася наша розмова з представниками Верховної Ради, в часі їхнього перебування в редакції „Свободи“.

Ми не лише зупинилися на останніх подіях, зв'язаних із економічною та політичною ситуацією в Україні, але також більше на тому, як будувати майбутнє нашої держави і як психологічно підготувати до цієї важкої праці молоді покоління українців.

Наші гості ствердили, що після першого зриву свідомості, жертвенності та піднесення, який завершився вислідом референдуму 1-го грудня 1991 року, почалися труднощі, боротьба індивідуальностей за провідні ста новнища роз'єднання народу (не без участі скритих впливів) і брак кмітливості, конструктивної праці.

— „Тепер треба йти до роботи, треба знайти людей із бажанням самозречення, а не наживи. Це кінець ХХ сторіччя, а ми нічого не навчилися з нашої історії“, — каже Л. Скорик. „Ми майже не бачимо тепер при конструктивній праці молодшого покоління, немає жертвенних людей. А хто лукаво обіцявав людям скоро рай — це авантюрист“.

Обоє гості покладають велику надію на село діти якого повертаються тепер масово туди де наділюють землю.

Ми питаємо у зв'язку з тим про нашу роль в діаспорі, яка тепер, на нашу думку, вважається джерелом гроша для наших братів.

Тут і Л. Скорик, і М. Гришко стверджують, що фінансову допомогу діаспори часом використовують не туди куди треба, а при тому Л. Скорик каже, що „ми маємо, як народ, риси, притаманні жebraкам, а використовування цієї жebraцтва!“ М. Гришко вважає, що саме українці

діаспори можуть тепер багато допомогти своїм інтелектуальним виробленням у різних ділянках, як і будовою підприємств. Він також зазначає, що ніколи не думав, що українці діаспори поділені на таку кількість різних партій та фракцій, та що тут працює Державний Центр УНР в екзилі, який тепер з радістю хоче передати свої символічні обов'язки в Україну.

Цікаве, каже Л. Скорик, як наші земляки воліли дивитися на нас „діаспорців“ як на світло — без хиб, щойно при ближчому пізнанні побачили вони наші негативи. Це однак не відбирає бажання конечного спілкування і переміни варностей. Раніше ми давали нашим братам, як визнають гості з України, в першу чергу духову допомогу, тепер даємо практичну, яка не менше для них важна у період побудови нової незалежної держави.

Обоє гості, які відвідали редакцію в товаристві д-р Степана Вороха дуже гостро висловлювалися про деяких політичних провідників України, зокрема В. Чорновола, та уважали, що очолення Руху тріумфатором не є життєздатним.

Найближче майбутнє покаже як розвинулися справи політичного життя України. Але незалежно від того, перша річниця проголошення самостійності України получена це із переданням уповноважень Державним Центром УНР — можуть стати символічним спаянням усіх українських сил в одну нерозривну цілість.

З'їзд РІДНОШКІЛЬНИКІВ ТЕРНОПОЛЯ

У „Свободі“ з 25-го березня був поміщений „Захлик до колишніх рідношкільників Тернополя“ і в ньому подано дату „26—27-го серпня“. Повідомляємо всіх охочих взяти участь у тому з'їзді, що він відбувається не 26—27-го, а 17—19-го серпня ц. р. Про цю зміну повідомив нас Богдан Габлевич, головний організатор зустрічі і тому вважаємо подану нову дату остаточною. На всякий випадок подасмо ще раз адреси, на які належить звертатися за ближчими інформаціями: Богдан Габлевич, Львів 14, вул. Казахська 14/2, або Joseph V. Krawczenik, 545 South Franklin St. Wilkes-Barre, Pa. 18702; tel.: (717) 822-9862.

Розклад Одумівських Таборів на 1992 рік

Відпочинковий-Виховний Табір

(4 липня - 18 липня)

Табір Малят (віком 3-6)

(12 липня - 18 липня)

Кобзарський Табір

(26 липня - 8 серпня)

Одумівський Тиждень Сеньорів

(26 липня - 2 серпня)

За аплікаціями і дальшими інформаціями:

201-890-5986

І в Мурманську, і у Владивостоці звучить українська мова

Дорогі країни! Газету „Свобода“ отримуємо регулярно, за що дуже Вам вдячні. Адже завдяки Вашій газеті світ довідався про створення Українського Культурного Товариства (УКТ) в Заполяр'ї, зокрема в Мурманську. Ми вже отримали багато листів та друкованих матеріалів від братів і сестер з діаспори. Користуючись нагодою, висловлюємо усім їм щирі подяки. Надіслані матеріали розкрили нам багато фактів з історії нашого народу, трагічних сторінок, про які ми не вчили в школі і не могли прочитати в бібліотеках, тому й не знали.

Цього року представники УКТ взяли участь у Першому Конгресі Українців, що відбувся в Києві 22-23-го



Члени Товариства Української Культури Владивостоку.



Засновники Українського Культурного Товариства в Мурманську.

січня. Коли вони повернулися до Мурманська, наше УКТ було вперше представлено на Мурманському радіо. Учасники Конгресу — голова Ради УКТ Станіслав Скорбенко, а також Людмила Овчиннікова та Олександр Власок — розповіли про Конгрес і про теми, які порушили його делегати. Про атмосферу святковості на Конгресі, де колоритне вбрання делегатів, ніби візитівка, засвідчувало, звідки вони прибули. Відразу ж після радіовиступу до нас зголосилося понад 30 українських родин, багато з яких повідомили, що довідалися про діяльність УКТ в Мурманську вперше. На жаль, тираж нашої газети „Українське Слово“ покищо становить лише 2,000 примірників. А це, звичайно, дуже мало.

Українська громада Мурманська нещодавно відправила лист до президентів України та Росії, у якому йдеться про те, що мільйони родин українсько-російського складу з великою увагою стежать за розвитком взаємовідносин двох великих держав і сподіваються, що обидва президенти виявлять мудрість, аби на теренах України і Росії завжди був мир.

В цьому суворому краї нас гуртує любов до Матері-України, а в тяжкі хвилини маємо куточок, де можна знайти рідну душу, яка вислухає і, якщо не допоможе, то хоч поспівує чи щось порадить. Разом посумуємо, посміємося і поселимося. Копійка до копійки складаємо пожертви у фонд нашого УКТ, щоб поширити його діяльність. Вчимо історію України самі і навчаємо своїх дітей, аби не згасла пам'ять про мученицький шлях нашого народу та про тих, хто загинув, борючись за його незалежність.

Так ми крок за кроком повторюємо те, що робили протягом ста років українці Канади та інших країн вільного світу. Ви для нас нині вірець. І в Мурманську навіть з'явилася група українських підприємців, яка шукає контактів з підприємцями країн Заходу з метою створення спільних підприємств у Мурманську в галузі будівельних матеріалів. Вони просять писати українською, російською, німецькою або англійською мовами на адресу нашого УКТ: RUSSIA, Murmansk, а/я 3509, Контакт.

Ще раз висловлюємо всім вам щирі подяки за увагу до маленького українського острівця, яким є наше УКТ, та до розсіяних на північних островах країн, які в умовах вічної мерзлоти так потребують людського тепла та рідного слова.

Алла Марчук, Росія, 183008, Мурманск, ул. Зои Космодем'янської, 26, кв. 88.

А ось що пише до редакції „Свободи“ Василь Світальський із Владивостоку.

Шановні Друзі! Спочатку хочу написати, що я є членом Товариства Української Культури (ТУК) Владивостоку.

Товариство наше дуже молоде, бо зареєстроване офіційно тільки 1-го січня 1991 року. Маємо ми нині дуже багато різних проблем, але найголовніше — ми хочемо зібрати бібліотеку книжок та журналів на українській мові. Справа ця є дуже тяжка, тут під час комуністичної влади не друкувалося нічого по-українськи, а ті видання, котрі видавали в той час на Україні, то не буду вам писати який то був напрямок у змісті.

З українців, котрі тут, на

Далекому Сході, проживають (а тільки у нашому місті Владивостоці нараховується 11,000), майже ніхто не знає правдивої історії України. Я тут живу вже майже 40 років, але рідне моє місто на Україні — це Львів.

Посилаю вам одну фотографію нашого Товариства. Бажаємо вам всього найкращого. Слава Україні!

З повагою,
Василь Світальський
Владивосток

ШКІРНІ НЕДУГИ
РАК ШКІРИ
ВЕНЕРИЧНІ ХВОРОБИ
ЗАБИГИ ПРОТИ ВТРАТИ ВОЛОССЯЗАСТИРКИ COLLAGEN
ЛІКУВАННЯ ЗМОРЩОК
JIMBARAL, M.D.
ЛІЦЕНЗІЙОВАНИЙ
ДЕРМАТОЛОГЦентр американської
дерматології(212) 247-1700
210 Central Park South
New York, N.Y.
(bet. 5th & 7th Ave.)Medicare приймається.
Пациєнти приймаються тільки
за домовленістю.Можете знайти нас скоро
в NYNEX Yellow Pages.LYTKA Company
RESTAURANT & STORE26 First Avenue
Tel. (212) 473-3550
СВЕТРИ, ВОВНАНИ ХУСТИКИ, вишивані жіночі блузочки, виш. обрус, подушки, і т. п., кераміка, різьба в Арці — ДЕШЕВО.

НА ПРОДАЖ

For Sale.
HOUSE & INCOME
3 bdrm home w/ 8 unit Motel & Rental Cottage on major hwy, just 20 min. from NYS Thruway, Exit 19. Near fishing, skiing & more. \$185,000. Owner (914) 657-2002МОЖНА НАБУТИ
З КИЄВА
І ЛЬВОВАТОВ
ПЛАТІВКИ
КАСЕТИ
НИЗЬКІ ЦІНИ
НОВЕ ВІДЕО
APON-1991
ПРОГЛОШЕННЯ
НЕЗАЛЕЖНОЇ
УКРАЇНИ
Пишіть по дарові
каталоги.
APON RECORD CO.
P.O. Box 3082 Steinway
Lang Island City, N.Y. 11103
718-721-5599UKRAINIAN SINGLES
NEWSLETTER

Serving Ukrainian singles of all ages throughout the United States and Canada.

For information send a self-addressed stamped envelope to: Single Ukrainians P.O. Box 24733 Phila., Pa. 19111

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИКЗаймається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
ЛІУС НАЙГРО — директор
Родина ДМИТРИК

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORSAIR CONDITIONED
Обслуґа ЩИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Брук і перенесенням тіл-них Останків з різних країн світу.UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(908) 964-4222
(201) 375-5555ПАМ'ЯТНИКИ
з різних гранітів, ставимо на цвинтарях св. Андрія в Бавнд Брук, св. Духа в Гемптонбурґу, та інших.ВІДОМА СОПІДНА
ФІРМАCypress Hills
MonumentsВласник — українець
ВОЛОДИМИР
БІЛАНСЬКИЙ,
ОКСАНА ЛОБАЧЕВСЬКА
К. М. КАРДОВИЧ
800 Jamaica Avenue
Brooklyn, N.Y. 11208
Tel. (718) 277-2332

Відкрито кожного дня, в суботу включно, від 9:30 по пол. в неділю від 10:4 по пол. На бажання і для вигоди клієнтів радо заведемо до Вашого дому з проектами й порадами.



OKSANA INT'L.

найкращий сервіс в ЧИКАГО!

Висилка пачок з різноманітностями, долярів, відео та побутової техніки до України.

1045 N. WESTERN AVENUE,
Chicago, IL 60622 TEL: (312) 489-9225Якщо Ви зацікавлені допомогти родині
добрим харчами, зверніться до нас,
ми допоможемо Вам вислати
ПАЧКУ-ГІГАНТ!

1 шинка консервована	6 x 1 Lb	15 оливоки	1 Lb
2 ковбаса вулжена	3 Lb	16 томатна паста	2 Lb
3 м'ясо свинячове	3 x 12 OZ	17 приправа до зупи	13 OZ
4 парівки зі свинини	1 Lb	18 суха сметана	2 Lb
5 сардини	3 x 1 Lb	19 ріпкий шоколад	15 Lb
6 курячі бульйони	4.5 Lb	20 рудзинки	2 Lb
7 макарони	5 Lb	21 кава	25 Lb
8 олія	1 Gal	22 какао	25 Lb
9 жир Кріско	6 Lb	23 чай	1 Lb
10 зелений горошок	2 Lb	24 цукор-пудра	2 Lb
11 сусена фасола	2 Lb	25 тістечка	3 Lb
12 перець чорний	1 Lb	26 горіхове масло	25 Lb
13 риж	20 Lb	27 жувальні гумки	1 Lb
14 гірчиця	1 Lb 08 Oz		

Подача чиста вага продуктів, без врахування опакування.

Вартість пачки враховує доставлення до відборця,
кошт продуктів, забезпечення на повну вартість.

Загальна вага - 105 фунтів. Вартість - \$ 225.00

TEL: (908) 925-0717

OKSANA INT'L TRADE, INC.

1111 E. Elizabeth Ave., Linden, NJ 07036

